

S pohlednicí kolem světa podruhé

KATEŘINA KONVALINOVÁ

Jak to s námi dále bylo? Co nám poštou dorazilo? Pohlednice z velké dálky či obrázky do obálky. Příběhy v obrázcích schované, inkoustem pečlivě napsané. Barevné a krásné známky zavedly poštu do naší schránky. Světem tam a zase zpátky, to vám poví další řádky.

Černý, žlutý nebo bílý,

je to vlastně fuk.

Každý z nás je přece milý,

ať už holka, nebo kluk.

Celoroční projekt „S pohlednicí kolem světa“ se přehoupnul do druhé poloviny a pomalu se blížíme ke konci školního roku. Stejně tak jako na jeho začátku stále jede na plné obrátky. Pohlednice i dopisy přistávají v naší schránce a my poznáváme krásy a zajímavosti světa. Čím déle projekt máme, tím víc nás baví. Pojďme se tedy společně podívat, co jsme ještě zažili.

O Vánocích se nám s dárky objevil pod stromečkem Chlupáč. Celým jménem Chlupáč Světoběžník. Plyšový skřítek, který cestuje po domovech dětí. Každý pátek los rozhodne, ke komu se Chlupáč podívá. Děti a rodiče pro Chlupáče připraví program, který za pomoci fotografií pečlivě zdokumentují. V pondělí pak děti spolužákům fotografie popisují a vypráví, co s Chlupáčem zažily. Rozvíjí si nenásilně souvislý projev a díky plyšovému kamarádovi se zbavují ostychu hovořit samy před kolektivem. Hodně nám to pomohlo i u dětí s odlišným mateřským jazykem, které se často ostýchají mluvit v českém jazyce. Fotografie i plyšák jim popis toho, co zažily, velmi usnadňují.

V únoru bylo jasné, že se karneval ponese v duchu cesty kolem světa. Poprosili jsme tedy rodiče, zda by dětem nepřipravili masky. Že bychom byli moc rádi, kdyby se pro letošní rok ve třídě místo Spidermanů a Elsy z Ledového království objevili kovbojové, Indiáni, Japonky, či tanečnice flamenca apod. Vždyť ve světě můžeme najít inspiraci pro mnoho nápadů na kostýmy, které lze doma vyrobit. Jaké bylo naše překvapení, když v den karnevalu opravdu do třídy přišly masky z mnoha různých koutů světa. Všechny děti měly zajímavé masky – Mexičan v sombrero, Japonka, Číňanka, tanečnice flamenca, havajská tanečnice, orientální tanečnice, Indián, Viking. Dětem z Rumunska dokonce jejich maminky připravily tamní tradiční kroje. Ale i my, dospělí, jsme nezůstali pozadu. A tak jsme oživilí karneval o kostýmy z Nepálu, Indie, Ameriky či Francie. Děti plnily úkoly, jako například v Číně jídelními hůlkami přendávaly bambulky, v Paříži z kostek stavěly Eiffelovu

věž, u našeho papírového iglú lovily ryby a v Rusku zase stavěly matrožku.

Také jsme obdrželi zprávu od českého velvyslanectví v Novém Dillí. Ti nám poslali fotografie z předání finančního daru, který jsme vybrali z dobrovolného vstupného, když jsme uspořádali veřejnou přednášku o Nepálu. Tento finanční dar byl věnován vybrané škole v Káthmándú. Peníze učitelkám předal honorární generální konzul pro Českou republiku v Nepálu. Mohli jsme se tedy s dětmi podívat, kam náš dar doputoval a komu jistě udělal radost.

Propojení s jinými dětmi v zahraničí bylo také dobrou volbou. Díky projektu jsem v kontaktu s několika českými školami v zahraničí. Děti nám posílají pohledy, dopisy i spoustu obrázků a fotografií. Ze Sevilly nám například přišel od kamarádky Kristýnky a dětí z české školy krásný, veliký plakát, na který děti nakreslily nebo nalepily hlavní zajímavosti ze Sevilly. A takových krásných dopisů nám od dětí přišlo mnoho. Máme je vystavené ve třídě a děti si je rády prohlížejí.

Téma Afrika nás také úplně pohltilo. Přes jednu organizaci jsem objednala dětem interaktivní dílnu s bubny a tancem. Jaké bylo překvapení dětí, když se ve dveřích třídy objevil africký bubeník z Pobřeží slonoviny. Představil se dětem jako Kaku. Prý je to jedno z mnoha jeho jmen a znamená „čtvrtek“. V tento den se narodil a podle něj dostal i jméno. Strhla se pak lavina žádostí o to, jak se jmenují děti, které se narodí v jiné dny. Jinak se prý jmenuje dívka a jinak chlapec, ačkoli se narodili ve stejný den v týdnu. Děti se naučily různé

techniky úderů na bubny zvané djembe. Zjistily podle obrázků, jak se takový nástroj vyrábí. A když už měly rytmus trochu pod kůží, mohly se dát do tance. K našemu velkému překvapení se do tance dali jako první chlapci. Dívky postávaly stydlivě opodál a chvíli jim trvalo, než se osmělily a pustily se do tance i ony. Nakonec Kaku společně s dětmi strnul do víru tance i nás, učitelky.

Bubny jsme s dětmi využili i v dalších dnech. Při cvičení, kdy dle úderů pochodovaly, měnily rychlost, při rytmizaci, kdy místo rozkladu slov na slabiky nevytleskávaly, ale bubnovaly na buben. Vyráběli jsme africké masky, vymýšleli názvy kmenů. Na úplném začátku našeho afrického tématu děti zhlédly různá videa a obrázky o tom, jak to v Africe vypadá. Že děti nežijí v takovém „luxusu“ jako my. Nemají takové krásné hračky, mnohdy si je musí vyrobit z toho, co tam najdou – dřívka, igelitové sáčky, plechovky, gumy apod. Proto jsem se rozhodla, že zkusíme „týden bez hraček“ – bez našich moderních hraček. Oslovila jsem s prosbou jedno místní truhlářství, zda nemají nějaké zbytky, které bychom ještě upotřebili. Byla jsem ráda, když mi odepsali, ať se stavím. S kolegyní jsme přivezly bednu dřevěných odězků, které jsme pak týden začišťovaly smirkovým papírem. Opravdu jsme v tom nechaly pot a možná i část našich prstů. Ale co bychom pro děti neudělaly.

Pak nastal den D, správně řečeno týden. Děti se s hračkami rozloučily a šuplíky a krabice jsme společně zalepili. Na hraní měly pouze papíry, pastelky, dřevěné kostky a dřívka, korálky, kamínky a zbytky látek. Dnešní děti jsou přehlcneny mnoha podněty. Mají nepřeberné množství krásných hraček, kdy si ani samy neumí vybrat a rozhodnout se. Chtějí všechno a ve výsledku si s tím stejně nehrají. Mají často problém samy rozvinout smysluplnou hru. Dříve stačil obyčejný kus dřívka, který se díky dětské fantazii uměl proměnit v kouzelnou hůlku, meč, lžíci, tužku, autíčko či panenku. Zkuste znovu v dětech probudit jejich představivost. Udělejte si malý experiment. Vezměte si někde v parku klacík a přineste ho do třídy. Ukažte ho dětem a zeptejte se jich, co by to mohlo být, kdyby to nebyl klacík? Co by se s tím dalo dělat? Možná budete překvapeni, na kolik možností s dětmi

přijdete. Nebo na papír dolepte černý puntík, ať ho děti samy nějak dokreslí. Co všechno může puntík představovat?

Proto jsem si řekla, že to bude zajímavý experiment. Sama jsem byla zvědavá, jak se na tu změnu budou děti tvářit. Z jednoho týdne bez hraček se nakonec vyklubaly týdny dva. Jistě se ptáte proč. První týden byly děti docela překvapené a neuměly si moc s tím, co zůstalo ve třídě k dispozici, hrát. Z kostek postavily ohrádku nebo věž a nevěděly, jak dál. Chyběly jim ke kostkám další hračky, na které byly zvyklé – zvířátka, autíčka, panenky. Den za dnem jsme s kolegyněmi pozorovaly, že se jejich hry začínají zlepšovat, že i s obyčejnými kostkami si začínají smysluplně hrát a více zapojovat svoji fantazii. Děti si také ke kostkám z dřevěných špachtlí vyrobily panenky a panáčky. Když jsem se pak na konci týdne bez hraček ptala, jak se to dětem líbilo, většina naznala, že dobrý, ale už se těší, až se vrátíme k těm našim, co zůstaly zalepené v krabicích.

Ještě nás čeká Austrálie a na konec školního roku máme domluvenou vernisáž obrázků, fotografií a pohlednic z našeho „cestování“ ve vestibulu radnice, kterou bychom rádi tento projekt uzavřeli. A i když jsme v podstatě celý školní rok stále byli v Praze, máme pocit, že jsme toho procestovali spoustu. Zážitek máme na rozdávání. No a právě to je ten poklad a kouzlo, které bychom měli opatrovat a rozvíjet. To, že si společně s dětmi umíme hrát. Umíme se přenést do všech koutů světa a stát se čímkoli, na co si jen vzpomeneme. To je to, na co dospělí často zapomínají.

Mgr. Kateřina Konvalinová,
učitelka, MŠ Milánská, Praha 10

Potřebujete radu odborníka?

Využijte naši písemnou poradenskou linku.

Tato služba je poskytována všem předplatitelům zdarma.

Dotazy přijímáme písemnou formou na e-mail redakcers@rizeniskoly.cz

Odpověď zpracuje odborník na příslušnou problematiku a zašleme Vám ji zpět.

